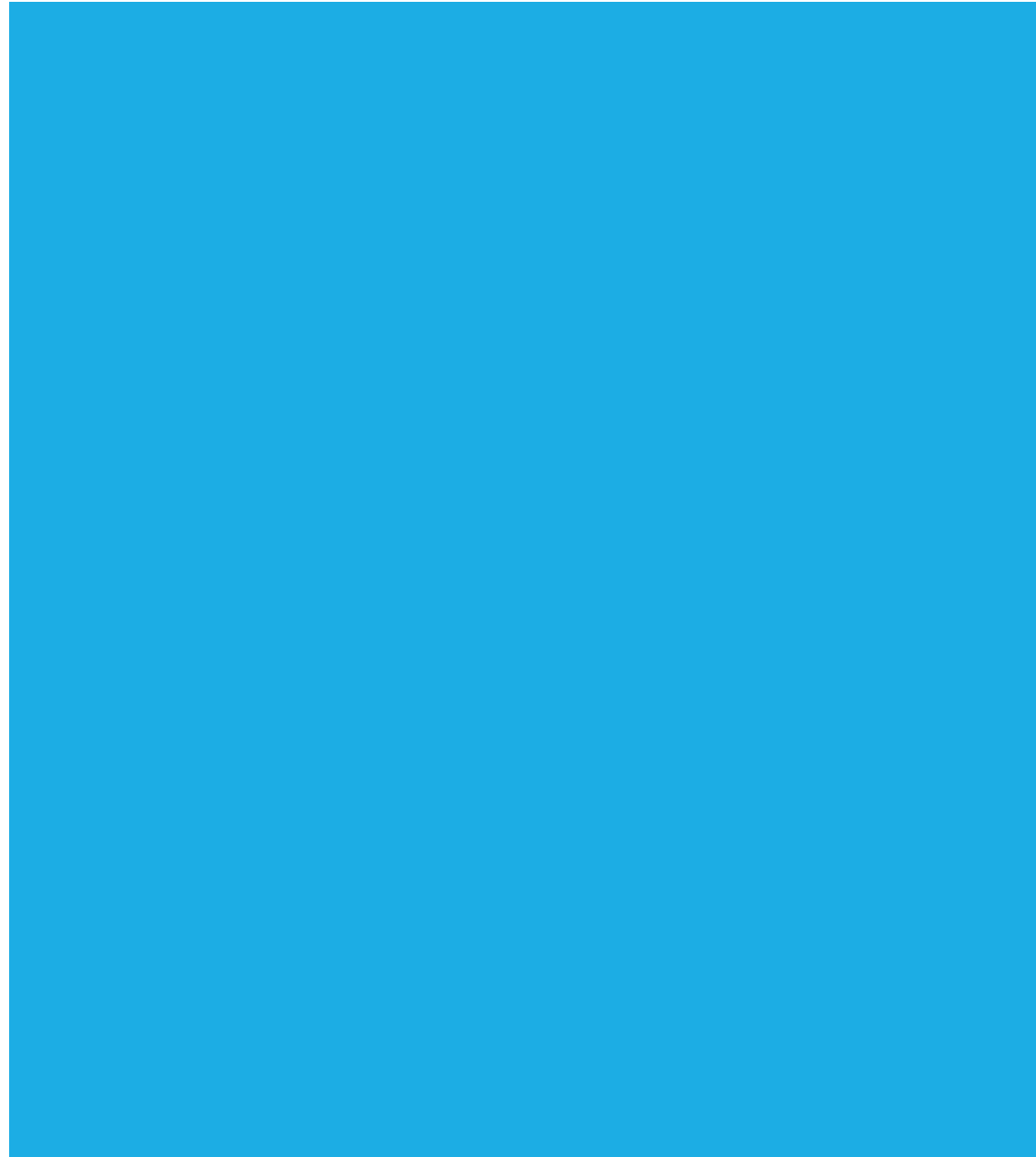

UPRAVLJANJE FINANCIJSKOM IMOVINOM

PREDAVANJE 7

1.7. INVESTICIJSKI FONDOVI

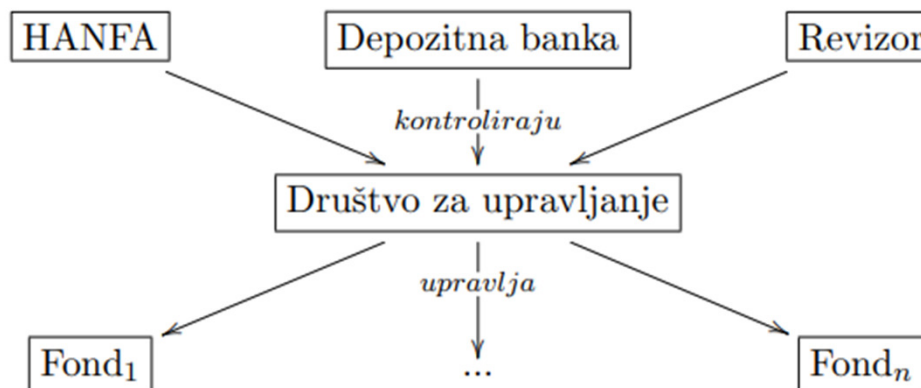

INVESTICIJSKI FONDOVI (1)

- Skupljaju sredstva od različitih investitora i ulažu ih na financijskom tržištu na temelju određene investicijske strategije
- Imovina u fondu zapravo je **vlasništvo investitora** (=imatelja udjela, udjelničara), dok fondovima upravljaju **društva za upravljanje fondovima** (=moraju dobiti dozvolu od HANFA-e za rad)
- Za svaki fond izdaje se **Prospekt** (koji također mora dobiti odobrenje HANFA-e prije pokretanja fonda) koji sadrži informacije o:
  - Investicijskoj strategiji i limitima ulaganja u pojedinu imovinu
  - Naknadi za upravljanje fondom (*management fee*) -> prihod društva za upravljanje
  - Ulaznoj naknadi (*up front fee*) -> prodajna naknada posrednicima
  - Izlaznoj naknadi (*exit fee*) -> cilj demotivirati česte ulaze i izlaze iz fonda jer to stvara određene troškove na tržištu
  - Naknada za uspješnost (*success fee*) -> najčešće kod hedge fondova, društva za upravljanje dobiju udio u pozitivnom povratu koji fond ostvari (npr. 20% povrata)
  - *Napomena: Naknade se iskazuju u postotku iznosa / vrijednosti udjela*

INVESTICIJSKI FONDOVI (2)

- Prema tome, regulator (HANFA) daje odobrenje prospekta fonda prije početka rada, društvo za upravljanje upravlja imovinom fonda, revizori nadgledaju rad društva za upravljanje, a dodatno u procesu sudjeluje i **depozitna banka**
  - U depozitnoj banci društva otvaraju račune preko kojih posluju i na kojima se čuva imovina (skrbništvo nad vrijednosnim papirima)
  - Depozitna banka osigurava točnost izračuna vrijednosti fonda i nadzire proces namire vrijednosnih papira fonda

INVESTICIJSKI FONDOVI (3)

- Društva za upravljanje **na kraju svakog dana izračunavaju vrijednosti udjela**
- Razlikuje se nekoliko vrsta fondova:
  - 1. Otvoreni investicijski fondovi**
    - Investitori mogu kupovati i prodavati svoje udjele, gdje se transakcija kupnje / prodaje provodi po vrijednosti udjela izračunatoj na kraj dana
    - Na taj način investitori imaju fleksibilnost, ali u slučaju kupnje / prodaje transakcija se ne realizira odmah te cijena kupnje / prodaje nije unaprijed poznata
    - Društvo za upravljanje mora portfelj fonda prilagođavati novim ulascima / izlascima
  - 2. Zatvoreni investicijski fondovi**
    - Broj udjela se fiksira na početku i ne mijenja se, tako da investitori udjele mogu kupovati / prodavati samo drugim investitorima (najčešće po manjim cijenama u odnosu na vrijednost udjela, ovisno o likvidnosti tržišta)
    - Navedeno značajno olakšava upravljanje fondom, ali otežava kupnje / prodaje
  - 3. ETF-ovi (=Exchange Traded Funds)**
  - 4. Fondovi rizičnog kapitala (=Private Equity Funds)**

INVESTICIJSKI FONDOVI (4)

Exchange Traded Funds

- ETF-ovi objedinjuju prednosti otvorenih i zatvorenih fondova, te su postali vrlo popularni
- ETF-ovi su otvoreni investicijski fondovi, ali u „originalne” ETF-ove mogu uložiti samo ovlašteni sudionici (banke, brokeri) koji kupe velik broj udjela, te dalje njima trguju
- ETF-ovima (tj. njihovim udjelima) se trguje na burzi poput dionica, te u njih mogu ulagati investitori -> time se investitorima omogućava da investiraju u „strategiju” kao da kupuju „obične” dionice na burzi

Fondovi rizičnog kapitala

- Ulažu u poduzeća koja nisu izlistana na burzama (start-up-ove ili poduzeća kojima treba financijski poticaj za širenje poslovanja), građevinske projekte, poduzeća u lošem stanju kojima treba pomoći u sanaciji i sl.
- Slična zatvorenim fondovima, ali ulažu na neki određeni rok (5-7 godina) s ciljem ostvarivanja povrata (=financijski a ne strateški ulagači u poduzeće)
- Vrlo su važna za razvoj / rast ekonomije budući da potiču rast manjih poduzeća koja nisu pogodna za bankarske kredite (jer imaju premalu imovinu) niti za izlazak na burzu
- **Venture capital** fondovi = podvrsta, ulažu u mala inovativna poduzeća

INVESTICIJSKI FONDOVI (5)

- Prema vrsti imovine u koju ulažu „obični” investicijski fondovi, razlikujemo:
  - Novčani fondovi = ulažu u trezorske i komercijalne zapise, depozite kod banaka
  - Obveznički fondovi
  - Dionički fondovi
  - Mješoviti fondovi = ulažu u kombinaciju obveznica i dionica
  - Nekretninski fondovi
- Prema dostupnosti ulaganja, fondove možemo razlikovati na fondove s **javnom** (=nude se širokom krugu ulagača) i **privatnom** (=nude se manjem broju ulagača) ponudom
- Specifične vrste fondova:
  - **Mirovinski fondovi** = u pravilu mješoviti otvoreni investicijski fondovi, jedino je povlačenje sredstava onemogućeno do umirovljenja
  - **Hedge fondovi** = imaju **specifičnu investicijsku strategiju** (npr. Investiranje u izvedenice), uglavnom neregulirani i otvoreni (s tim da su dani kad se sredstva mogu povlačiti limitirani)

INVESTICIJSKI FONDOVI (6)

- Što se tiče zastupljenosti / vrijednosti udjela pojedinih **vrsta** investicijskih fondova (generalno u svijetu)
  - najzastupljeniji su otvoreni investicijski fondovi, nakon njih ETF-ovi, a najmanje ima zatvorenih fondova
- Što se tiče zastupljenosti / vrijednosti udjela investicijskih fondova prema **vrsti imovine** u koju ulažu (generalno u svijetu)
  - najzastupljeniji su dionički i obveznički, a nakon njih novčani i mješoviti
- U Hrvatskoj je situacija nešto drugačija, novčani / obveznički fondovi su značajno popularniji od dioničkih i mješovitih: [Statistika \(hanfa.hr\)](https://www.hanfa.hr/statistika)